

**Brüssel, 6. märts 2026
(OR. en)**

6939/26

**CO EUR-PREP 11
POLGEN 54
ECOFIN 282
EMPL 53
SOC 128
COMPET 265
MI 201
ENV 186
IND 159**

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	2026. aasta Euroopa poolaasta – kokkuvõttev aruanne

Delegatsioonidele edastatakse eesistujariigi koostatud kokkuvõttev aruanne, mis käsitleb nõukogu järeldusi häiremehhanismi aruande, ühise tööhõivearuande ja euroala majanduspoliitikat käsitleva soovitusel kohta. Käesolev dokument peegeldab ka tsükli esimeses etapis 2026. aasta Euroopa poolaasta teemal nõukogu eri koosseisudes peetud seonduvaid arutelusid.

Taustteave

25. novembril avaldas komisjon 2026. aasta Euroopa poolaasta sügispaketi, mis sisaldab järgmist:

- häiremehhanismi 2026. aasta aruanne¹, mille eesmärk on hõlbustada tasakaalustamatuse varajast tuvastamist ja seiret ning millega käivitati iga-aastane makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus;
- soovitus: nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta² (euroala soovitus) 2026. aastaks, milles soovitati, et euroala liikmesriigid peaksid iseseisvalt ja eurorühma raames ühiselt meetmeid võtma, keskendudes **riigi rahanduse jätkusuutlikkuse** tagamisele, luues samal ajal võimalusi **olulisteks investeeringuteks**, sealhulgas kaitsesse ja konkurentsivõimesse, ning parandades riigi rahanduse tõhusust ja viies lõpule taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise;
- soovitus inimkapitali kohta Euroopa Liidus³, milles kutsutakse liikmesriike üles tegelema oskuste nappusega strateegilistes sektorites, tugevdama põhioskusi ja kutseharidust, parandama kolmanda taseme hariduse tulemusi teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (MATI) valdkonnas ning investeerima haridusse, koolitusse ja oskustesse, et luua kindel alus suuremale tootlikkusele, konkurentsivõimele ja digitaalsele suveräänsusele. Samuti kutsutakse liikmesriike üles parandama ja paremini kasutama oskuste prognoosimist, et hõlbustada liikumist tööturustaatuste vahel. See oli esimene kord, kui komisjon esitas kõnealuse soovitus. Liikmesriigid peaksid neid meetmeid võtma ajavahemikul 2026–2027;
- ühise tööhõivearuande kavand⁴, milles antakse aastaülevaade peamistest tööhõive- ja sotsiaalvaldkonna suundumustest ELis ning liikmesriikide meetmetest tööhõivepoliitika suuniste rakendamiseks.

---

¹ 16141/25.

² 16145/25.

³ 15278/25.

⁴ 15277/25.

Nagu ka 2025. aastal, ei avaldanud komisjon 2026. aasta tsükli kohta iga-aastast kestliku majanduskasvu analüüsi.

Iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi puudumisel ja selleks, et järgida ELi toimimise lepingu artikli 148 lõiget 1, milles on sätestatud, et Euroopa Ülemkogu arutab igal aastal tööhõive olukorda liidus ja teeb selle kohta järeldusi, kavatseb nõukogu võtta vastu järeldused ühise tööhõivearuande kohta.

20. jaanuaril 2026 kiitis majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu (ECOFIN) heaks **järeldused häiremehhanismi aruande 2026 kohta**⁵, milles ta märkis, et nõustub häiremehhanismi aruandes esitatud üldhinnanguga, mis käsitleb makromajandusliku tasakaalustamatuse arengut ja tekkivaid riske.

Järeldustes tõsteti esile, kui oluline on endiselt makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse rakendamine, et tuvastada, ennetada ja korrigeerida tasakaalustamatust, mis mõjutab või võib mõjutada negatiivselt liikmesriigi või majandus- ja rahaliidu või kogu ELi majanduse nõuetekohast toimimist.

Nõukogu kutsus üles jätkuvalt tõhusalt ja tulemuslikult rakendama makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust koos reformitud majanduse juhtimise raamistikuga, mis on osa Euroopa poolaastast. Liikmesriike kutsutakse üles võtma õigeaegselt poliitikameetmeid, mille eesmärk on vähendada makromajanduslikku haavatavust, viies muu hulgas ellu reforme ja tehes investeeringuid, et järgida Euroopa poolaasta raames riigipõhiseid soovitusi, eelkõige neid, mis on seotud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega.

Nõukogu võttis ka teadmiseks komisjoni kavatsuse koostada põhjalik analüüs seitsme liikmesriigi kohta, kus 2025. aasta kevadel tuvastati tasakaalustamatus või ülemäärane tasakaalustamatus. Komisjon leidis lisaks nelja liikmesriigi osas, et tähelepanu väärivad ka mitu arengut, isegi kui nende puhul ei ole põhjalik analüüs praegu vajalik. See hõlmab eelkõige viimaste aastate kumulatiivset hinnatõusu ja tööjõu ühikukulude jätkuvat tugevat suurenemist, mis pärsib kulupõhist konkurentsivõimet. Lisaks tuleb tähelepanelikult jälgida eluasemehindade kiiret tõusu ja laenumahu kasvu.

---

⁵ 5239/26.

17. veebruaril 2026 kiitis ECOFIN heaks **nõukogu 2026. aasta soovitus** eelnõu **euroala majanduspoliitika kohta**⁶.

Nendes 2026. aasta soovitustes keskendutakse **riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisele, luues samal ajal võimalusi olulisteks investeeringuteks**, sealhulgas **kaitsesse ja konkurentsivõimesse**, ning parandades riigi rahanduse tõhusust ja viies lõpule taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise.

Soovitustes rõhutatakse ka **vajadust seada prioriteediks avaliku ja erasektori investeeringud** teadusuuringutesse ja innovatsiooni, tööstuse süsinikuheite vähendamisse, puhtasse energiasse ja digiüleminekusse, majandusjulgeolekusse ning strateegiliste sõltuvuste vähendamisse väärtusahelates, rõhutades, et oluline on kõrvaldada tõkked ühtsel turul, sealhulgas **õigusnormide lihtsustamise** kaudu.

Soovitustes kutsutakse üles **tugevdama tööturge**, edendades oskusi, parandades haridustulemusi, suurendades osalemist, toetades töökohtade kvaliteeti ning **tegeledes vaesuse ja eluaseme taskukohasuse probleemiga**, tagades samal ajal, et palgakasv on jätkuvalt kooskõlas tootlikkusega.

Samuti propageeritakse nendes **Euroopa hoiuste ja investeeringute liidu loomist** ning rõhutatakse vajadust **teha edusamme seoses digieuro projektiga**, tugevdada euro rahvusvahelist rolli ja jälgida makromajanduslikke finantsriske.

---

⁶ 5732/26.

Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu (EPSCO) võttis 9. märtsil vastu **2026. aasta ühise tööhõivearuande** ja kiitis heaks sellel põhinevad järeldused, võttis vastu **soovituse inimkapitali kohta Euroopa Liidus** ning kiitis heaks **euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse** eelnõu tööhõive- ja sotsiaalaspektid.

Euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse eelnõu tööhõive- ja sotsiaalaspektide osas laiendasid liikmesriigid alaesindatud rühmade ringi, et hõlmatud oleksid ka madala kvalifikatsiooniga töötajad, rändajad ja puuetega inimesed. Lisaks toonitasid liikmesriigid, et lapsi tuleks vaesuse vähendamisel eraldi mainida, kuna see mõjutab lapsi erinevalt ja nende olukorra lahendamiseks on vaja erimeetmeid. Alusprobleemiks on põlvkondadeülene vaesuse edasikandumise ja mõjuvõimu vähenemise oht. Konkurentsivõime säilitamiseks tuleks MATI-valdkonnale (teadus, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika) keskendumisel käsitleda soolisi stereotüüpe.

Euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse vastuvõtmine peaks toimuma pärast selle heakskiitmist Euroopa Ülemkogu 19.–20. märtsi 2026. aasta kohtumisel.

Arvamuste vahetus

EPSCO pidas 1. detsembril 2025 Euroopa poolaasta raames arvamuste vahetuse, mis oli pühendatud teemale „Sotsiaalse kaasatuse ja ühtekuuluvuse edendamisele sidusa sotsiaal- ja eluasemepoliitika kaudu“. Peaaegu kõik ministrid rõhutasid, et EPSCO-l peab olema Euroopa poolaasta protsessis tugev roll ning et majandus-, tööhõive- ja sotsiaalaspektide koordineerimisel tuleb leida õige tasakaal. Nad soovisid prognoositavat ja realistlikku Euroopa poolaasta tegevuskava, mis võimaldab EPSCO nõuetekohast ettevalmistamist ja kaasamist.

Eluaset peeti igasuguse heaolupoliitika oluliseks osaks. Tõhusat eluasemepoliitikat tuleb täiendada põhiteenuste, sotsiaalkaitse, hariduse ja tööhõive pakkumisega. Eluaseme pakkumine on teatavate inimrühmade, näiteks noorte, kodutute ja haavatavas olukorras olevate isikute sotsiaalse kaasamise eeltingimus.

Eurorühm tegi 11. detsembril 2025 kokkuvõtte viimastest makromajanduslikest arengutest ja vahetas Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF) arvamusi euroala poliitika üle.

ECOFINi 12. detsembri istungil arutasid ministrid **häiremehhanismi 2026. aasta aruannet**. Samuti vahetasid nad arvamusi samal päeval esitatud **euroala käsitleva soovitusel eelnõu** üle. Selles soovitusel käsitletakse euroala toimimisega seotud põhiküsimusi.

EPSCO pidas 9. märtsil 2026 arvamuste vahetuse, milles keskenduti innovatsioonist kvaliteetsete töökohtadeni liikumisele ning sellele, kuidas saab tehisintellekti kasutada kvaliteetsete töökohtade ja töötajate õiguste tugevdamiseks.

***

Tunnistades Euroopa poolaasta parlamentaarset mõõdet, korraldasid eesistujariik ja Euroopa Parlament ühiselt 2026. aasta Euroopa poolaasta parlamentaarse nädala (23.–24. veebruar 2026), kus käsitleti liidu majandussuunda, eelarvevalikuid ja sotsiaalseid prioriteete.